

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.008.01.2022

**Pan
Przemysław Ligenza
Prezes Zarządu
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej**

ul. Konstruktorska 3A
02-673 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrola nr P/22/067 – *Usuwanie nielegalnie składowanych odpadów niebezpiecznych*

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie (dalej: NFOŚiGW lub Fundusz), ul. Konstruktorska 3A, 02-673 Warszawa.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Przemysław Ligenza - Prezes Zarządu NFOŚiGW od 31 marca 2022 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Paweł Mirowski - p.o. Prezes Zarządu od 24 lutego do 30 marca 2022 r., Maciej Chorowski - Prezes Zarządu od 20 sierpnia 2020 r. do 23 lutego 2022 r., Dominik Bąk - p.o. Prezes Zarządu od 1 czerwca do 19 sierpnia 2020 r., Piotr Woźny - Prezes Zarządu od 30 sierpnia 2019 r. do 31 maja 2020 r., Marek Ryszka - p.o. Prezes Zarządu od 26 lutego do 29 sierpnia 2019 r., Kazimierz Kujda - p.o. Prezes Zarządu od 18 grudnia 2015 r. do 12 lutego 2019 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Udzielanie wsparcia finansowego na likwidację nielegalnych składowisk i magazynów odpadów niebezpiecznych.
Okres objęty kontrolą	2019-2022 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. 8 lipca 2022 r.), z wykorzystaniem dokumentów sporządzonych przed tym okresem, istotnych dla kontrolowanej działalności.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Barbara Koszałka, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LLU/66/2022 z 25 kwietnia 2022 r. (akta kontroli str. 1)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	<p>NFOŚiGW w ramach realizacji celu działania, o którym mowa w art. 400b ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska³, wdrożył dwa priorytetowe programy: „Ochrona powierzchni ziemi” i „Usuwanie porzuconych odpadów”. W zakresie tych programów beneficjenci, w tym gminy oraz regionalne dyrekcje ochrony środowiska i gospodarki wodnej mogły ubiegać się o bezzwrotne wsparcie finansowe (dotacje i przekazanie środków) oraz o zwrotne (pożyczki) na usunięcie odpadów niebezpiecznych.</p> <p>W ramach ww. programów NFOŚiGW zawarł w okresie objętym kontrolą 16 umów z jednostkami samorządu terytorialnego⁴ o udzielenie dofinansowania w kwocie 217 913,6 tys. zł na usunięcie 83 189,64 Mg odpadów niebezpiecznych. Po dokonanych w umowach zmianach, wg stanu na koniec II kwartału 2022 r., ich łączna wartość wzrosła do 226 700 tys. zł. Na podstawie umów zawartych w ramach programu „Usuwanie porzuconych odpadów” na pomoc bezzwrotną rozdysponowano 145 134 tys. zł, tj. 73% środków przewidzianych w budżecie na</p>
--------------	--

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 632. Dalej: ustawa o NIK.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2001 r. poz. 1973, ze zm. Dalej: Poś.

⁴ Dalej: j.s.t.

tę formę dofinansowania (200 000 tys. zł) oraz 4881,9 tys. zł, tj. 2,4% środków zaplanowanych na pożyczki (200 000 tys. zł).

Pomimo, że zobowiązania rozumiane jako podpisywanie umów, w przypadku programu „Usuwanie porzuconych odpadów”, miały być podejmowane do 2023 r., to Fundusz od 18 grudnia 2020 r. do czasu zakończenia czynności kontrolnych nie ogłaszał naboru wniosków w zakresie przewidzianych w tym programie form dofinansowania. Dopiero po interwencji Ministra Klimatu i Środowiska podjęte zostały działania zmierzające do przygotowania i ogłoszenia naboru wniosków. Również

w ramach drugiego programu, pomimo że podpisywanie umów może następować do 2027 r., to Fundusz od 30 czerwca 2021 r. wstrzymał nabór wniosków na pomoc w formie pożyczki.

NFOŚiGW dofinansowując usuwanie porzuconych odpadów działał zgodnie z obowiązującymi procedurami udzielenia dofinansowania i realizacji przedsięwzięć ze środków NFOŚiGW w zakresie zasad rozpatrywania wniosków oraz rozliczania przyznanego dofinansowania. Stwierdzono jednak, że w większości przypadków (13 na 16 wniosków) czas, w jakim rozpatrywano wnioski był znacząco dłuższy od założonego w regulaminach tych programów, w tym w ¼ przypadków ponad dwukrotnie, co mogło wpływać na wydłużenie procesu usuwania odpadów niebezpiecznych z miejsc ich nielegalnego składowania.

III.Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Udzielanie wsparcia finansowego na likwidację nielegalnych składowisk i magazynów odpadów niebezpiecznych

Opis stanu faktycznego

1. W latach 2019-2022 (do 30 czerwca) NFOŚiGW realizował dwa priorytetowe programy, w ramach których beneficjenci mogli ubiegać się o środki finansowe na likwidację nielegalnych składowisk i magazynów odpadów niebezpiecznych: „Ochrona powierzchni ziemi”⁶ oraz „Usuwanie porzuconych odpadów”⁷.

1.1. Program OPZ⁸ składał się z trzech części⁹, a udzielenie wsparcia finansowego na usunięcie odpadów niebezpiecznych możliwe było w zakresie Części 1. „Rekultywacja terenów zdegradowanych”¹⁰. Wsparcie to przewidziano dla trzech rodzajów przedsięwzięć, w tym na usunięcie i unieszkodliwienie niewłaściwie składowanych lub magazynowanych odpadów stanowiących zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku wraz

---

⁵ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Zatwierdzony przez Zarząd NFOŚiGW uchwałą Nr B/49/2/2014 z dnia 15 września 2014 r. z późniejszymi zmianami, obowiązywał od 2015 r. Dalej: Program OPZ.

⁷ Zatwierdzony przez Zarząd NFOŚiGW uchwałą Nr B/17/13/2019 z dnia 26 kwietnia 2019 r. z późniejszymi zmianami. Dalej: Program UPO.

⁸ Obowiązujący w latach 2019-2022.

⁹ Część 1. „Rekultywacja terenów zdegradowanych”; Część 2. „Remediacja powierzchni ziemi objętej szkodą w środowisku albo zanieczyszczeniem historycznym”; Część 3. „Usuwanie dzikich wysypisk – program pilotażowy”.

¹⁰ Dalej: Cz. 1. Programu OPZ.

z przeprowadzeniem działań naprawczych lub remediacji powierzchni ziemi w zakresie skutków spowodowanych oddziaływaniem usuwanych odpadów¹¹.

Celem Programu OPZ, określonego dla wszystkich części, było ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko oraz przywrócenie do ponownego użytkowania terenów zdegradowanych poprzez rekultywację, w tym remediację, wraz z usuwaniem odpadów. Cel ten był mierzony za pomocą dwóch wskaźników: powierzchni gruntów poddanych rekultywacji/remediacji i masy odpadów poddanych odzyskowi lub unieszkodliwieniu¹².

Realizację Cz. 1 Programu OPZ¹³ założono na lata 2015-2030, w tym zobowiązania rozumiane, jako podpisywanie umów mogły być podejmowane do 2027 r., natomiast wydatkowanie środków następować do 2030 r.

Beneficjentami Programu OPZ mogły być: j.s.t. i ich związki, podmioty publiczne działające w imieniu Skarbu Państwa, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, przedsiębiorstwa państwowe oraz spółki prawa handlowego.

NFOŚiGW oferował wsparcie dla beneficjentów w formie dotacji¹⁴ oraz pożyczki¹⁵. Intensywność dofinansowania w formie dotacji wynosiła do 80% kosztów kwalifikowanych, natomiast wysokość wsparcia w formie pożyczki ustalono na poziomie: do 100% kosztów kwalifikowanych, gdy odpady będą usuwane w trybie wykonania zastępczego i do 90% kosztów kwalifikowanych w pozostałych przypadkach. Po zmianach wprowadzonych w 2020 r. intensywność dofinansowania w formie pożyczki ujednociono do 100% kosztów kwalifikowanych.

Dotacja mogła być udzielana wyłącznie dla j.s.t. na realizację przedsięwzięć dotyczących usunięcia i unieszkodliwienia niewłaściwie składowanych lub magazynowanych odpadów stanowiących zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku¹⁶ na terenach będących własnością Skarbu Państwa lub j.s.t., z wyłączeniem nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste.

Budżet dla wszystkich części Programu ustalony w 2019 r.¹⁷ do wysokości 117 683 tys. zł (dla bezzwrotnych do 85 581,1 tys. zł oraz dla zwrotnych form dofinansowania do 32 102 tys. zł), został w 2022 r.¹⁸ podwyższony do 119 390 tys. zł (dla bezzwrotnych do 44 330 tys. zł oraz dla zwrotnych do 75 060 tys. zł).

(akta kontroli tom III str. 1-126)

W okresie objętym kontrolą NFOŚiGW wypłacił beneficjentom, na podstawie zawartych umów w ramach Cz. 1 Programu OPZ, środki finansowe w łącznej kwocie 62 798,4 tys. zł, w tym: w 2020 r. – 1 708,8 tys. zł w formie dotacji oraz w 2021 r. – 61 089,6 tys. zł (3139,6 tys. zł z przeznaczeniem na dotacje i 57 950 tys. zł na pożyczki).

¹¹ Zapis usunięty z Cz. 1 Programu OPZ na mocy uchwały Zarządu NFOŚiGW Nr B/26/6/2020 z 24 czerwca 2020 r. z powodu ujęcia tego rodzaju przedsięwzięcia w Programie UPO.

¹² Powierzchnia gruntów poddanych rekultywacji/mediacji (ha) – planowana wartość wskaźnika do osiągnięcia celu wynosiła po zmianach co najmniej 42 ha oraz masa odpadów poddanych odzyskowi lub unieszkodliwieniu (Mg) – planowana do osiągnięcia wartość wskaźnika wynosiła co najmniej 204 750 Mg.

¹³ Po zmianach wprowadzonych Uchwałą Zarządu NFOŚiGW Nr B/26/6/2020 z 24 czerwca 2020 r.

¹⁴ Nabór wniosków prowadzony od 1 marca 2019 r. do 20 grudnia 2020 r.

¹⁵ Nabór wniosków prowadzony od 1 marca 2019 r. do 20 grudnia 2020 r. oraz od 17 sierpnia 2020 r. do 30 czerwca 2021 r.

¹⁶ Wraz z przeprowadzeniem działań naprawczych lub remediacji powierzchni ziemi w zakresie skutków spowodowanych oddziaływaniem usuwanych odpadów.

¹⁷ Uchwałą Zarządu NFOŚiGW Nr B/3/17/2019 z 15 stycznia 2019 r.

¹⁸ Uchwałą Zarządu NFOŚiGW Nr B/13/1/2022 z 29 marca 2022 r.

Wypłacone środki finansowe stanowiły w latach 2020-2021 odpowiednio: 0,04% oraz 0,9% wydatków Funduszu poniesionych ogółem na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie określonym w art. 400b ust. 1 Poś.

(akta kontroli tom I str. 6, 126)

1.2. Drugi z programów - UPO zakładał realizację przedsięwzięć dotyczących usunięcia i zagospodarowania niewłaściwie składowanych lub magazynowanych odpadów wraz z przeprowadzeniem remediacji powierzchni ziemi w zakresie skutków spowodowanych oddziaływaniem usuwanych odpadów. Jego celem było ograniczenie zagrożenia dla życia ludzi lub możliwości zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku spowodowanych porzuconymi odpadami.

Realizację Programu założono na lata 2019-2026, w tym zobowiązania (rozumiane, jako podpisywanie umów) miały być podejmowane do 2023 r., a wydatkowanie środków następować do 2026 r. z zastrzeżeniem, że dla przedsięwzięć realizowanych na podstawie art. 26a ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach¹⁹ środki będą wydatkowane do 31 grudnia 2022 r.

Stopień realizacji celu Programu UPO mierzony był za pomocą wskaźnika osiągnięcia celu - masa odpadów poddanych odzyskowi lub unieszkodliwieniu (Mg). Planowana do osiągnięcia wartość wskaźnika ustalona na co najmniej 2000 Mg, po zmianach Programu²⁰ została zwiększona do 6500 Mg.

Początkowo beneficjentami Programu UPO mogły być j.s.t. i ich związki, a po wprowadzeniu zmian²¹, dla przedsięwzięć realizowanych na podstawie art. 26a ustawy o odpadach - regionalny dyrektor ochrony środowiska, podmiot właściwy do wydania decyzji²² oraz w pozostałych przypadkach: wójt, burmistrz lub prezydent miasta.

Program zakładał wsparcie finansowe beneficjentów w formie dotacji²³, pożyczki²⁴ oraz przekazania środków²⁵. Intensywność dofinansowania w formie dotacji uzależniona była od wysokości wskaźnika dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie tzw. „wskaźnika G” w rozumieniu ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego²⁶. Intensywność dofinansowania w formie pożyczki i przekazania środków wynosiła do 100% kosztów kwalifikowanych.

Dofinansowanie w formie dotacji przewidziane zostało w sytuacji, gdy podmiot prawnie zobowiązany do usunięcia odpadów lub remediacji nie mógł zostać zidentyfikowany lub nie można było wszcząć wobec niego postępowania egzekucyjnego lub egzekucja okazała się bezskuteczna i postępowanie egzekucyjne zostało umorzone. Po wprowadzeniu zmian w Programie UPO²⁷, dofinansowanie

w formie dotacji zostało rozszerzone o warunki, gdy ze względu na zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub dla środowiska organ podejmuje działania na podstawie art. 26a ustawy o odpadach. Kolejna zmiana²⁸ przewidywała dofinansowanie w

¹⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 699.

²⁰ Uchwałą Zarządu NFOŚiGW Nr B/21/7/2021 z 24 maja 2021 r.

²¹ Uchwałą Zarządu NFOŚiGW Nr B/38/11/2019 z 9 września 2019 r.

²² W przypadku, gdy obowiązek usunięcia odpadów powstał w związku z wydaniem decyzji o cofnięciu decyzji związanej z gospodarką odpadami, stwierdzeniem nieważności, uchyleciem lub wygaśnięciem decyzji związanej z gospodarką odpadami.

²³ Nabór wniosków prowadzony od 8 lipca 2019 r. do 18 grudnia 2020 r. lub do wyczerpania alokacji środków (na realizowanie przedsięwzięć na podstawie art. 26a ustawy o odpadach nabór prowadzony od 25 września 2019 r. do 18 grudnia 2020 r.).

²⁴ Nabór wniosków prowadzony od 8 lipca 2019 r. do 18 grudnia 2020 r. lub do wyczerpania alokacji środków.

²⁵ Nabór wniosków prowadzony od 8 lipca 2019 r. do 18 grudnia 2020 r. lub do wyczerpania alokacji środków.

²⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, ze zm. Dalej: ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

²⁷ Uchwałą Zarządu NFOŚiGW Nr B/38/11/2019 z 9 września 2019 r.

²⁸ Wprowadzona uchwałą Zarządu NFOŚiGW Nr B/21/7/2021 z 24 maja 2021 r.

formie dotacji tylko na przedsięwzięcia dotyczące usunięcia i zagospodarowania niewłaściwie składowanych lub magazynowanych odpadów niebezpiecznych wraz z przeprowadzeniem remediacji powierzchni ziemi w zakresie skutków spowodowanych oddziaływaniem usuwanych odpadów.

Ustalony dla Programu UPO budżet w wysokości do 300 000 tys. zł (dla bezzwrotnych form dofinansowania do 100 000 tys. zł oraz dla zwrotnych do 200 000 tys. zł), po zmianach został zwiększony do 400 000 tys. zł (dla bezzwrotnych do 200 000 tys. zł i dla zwrotnych do 200 000 tys. zł).

(akta kontroli tom III str. 127-250)

Fundusz wypłacił beneficjentom, na podstawie zawartych w ramach Programu UPO umów, środki finansowe w łącznej kwocie 124 175 tys. zł, z tego w: 2019 r. - 729,9 tys. zł w formie dotacji, 2020 r. - 12 352,3 tys. zł (9 026,3 tys. zł w formie dotacji i 3326 tys. zł w formie pożyczek), 2021 r. - 105 418,2 tys. zł (105 243,2 tys. zł z tytułu udzielonych dotacji oraz 175,1 tys. zł w formie pożyczek) oraz w 2022 r. (do 30 czerwca) 5674,6 tys. zł w formie dotacji.

Wypłacone środki finansowe stanowiły w ww. latach odpowiednio: 0,02%, 0,3%, 1,6% oraz 0,2% poniesionych przez Fundusz wydatków na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt 2, 2a, 5-22 i 24-42 oraz art. 410a ust. 4-6 Poś.

(akta kontroli tom I str. 6, 126)

2. NFOŚiGW, opracowując Program UPO, odstąpił od konsultacji zewnętrznych programu w formie zamieszczenia projektu na stronie internetowej Funduszu²⁹. Dyrektor Departamentu Ochrony Ziemi³⁰ wyjaśnił, że *odstąpiono od konsultacji, uznając iż może to spowodować zachętę do podejmowania działań przestępczych wobec zapowiedzi wprowadzenia wsparcia w formie bezzwrotnej. Zarząd NFOŚiGW we wniosku o przyjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia programu priorytetowego był poinformowany o odstąpieniu od tych konsultacji. Podał również, że w ramach konsultacji przekazanie projektu programu do Ministerstwa Środowiska miało charakter wyłącznie informacyjny, zaś przekazanie innym organom administracji centralnej, czy też organizacja spotkań konsultacyjnych były fakultatywne.*

Opracowanie Programu UPO nie zostało przez Fundusz poprzedzone analizą potrzeb finansowych podmiotów, które obowiązane były usunąć odpady niebezpieczne. Dyrektor Departamentu Ziemi wyjaśnił m.in., że *wysokość budżetu na realizację Programu UPO została określona na podstawie dostępnych środków w planie finansowym NFOŚiGW. Zmiany w zakresie budżetu w latach 2019-2022 wynikały ze złożonych wniosków o dofinansowanie w 2020 r. oraz bieżącej realizacji i rozliczania przedsięwzięć. Określenie skali zjawiska porzucania odpadów nie należy do kompetencji NFOŚiGW. Fundusz nie dysponuje również właściwym instrumentarium dla przeprowadzenia wiarygodnej ekspertyzy w tym zakresie. Inwentaryzacja występowania porzuconych odpadów oraz przybliżone określenie środków wymaganych do ich usunięcia zostały przeprowadzone przez służby inspekcji ochrony środowiska pod nadzorem Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Zestawienia takie były sporządzane przez GIOŚ już w 2017 r. i uzupełniane oraz uszczegółowiane w latach następnych.*

(akta kontroli str. tom II str. 543-562)

²⁹ Zgodnie z Instrukcją „Opracowania i wdrażania programu priorytetowego”, przyjętej po zmianach Uchwałą Zarządu NFOŚiGW Nr B/29/1/2017 z 29 sierpnia 2017 r., uzgodniony z właściwymi komórkami Funduszu program poddaje się konsultacjom zewnętrznym poprzez: 1) zamieszczenie projektu programu na stronie internetowej NFOŚiGW, 2) przekazanie informacyjne, w formie elektronicznej Ministerstwu Środowiska oraz w razie potrzeby innym organom administracji centralnej, wojewódzkim funduszom ochrony środowiska i gospodarki wodnej, 3) organizację spotkań konsultacyjnych z potencjalnymi interesariuszami, w przypadku, gdy celowe jest otrzymanie opinii od konkretnej grupy interesariuszy.

³⁰ Dalej: Departament Ziemi.

We wniosku skierowanym przez Dyrektora Departamentu Ziemi do Zarządu NFOŚiGW w sprawie w sprawie zatwierdzenia Programu UPO nie uzasadniano przyjęcia budżetu w wysokości 300 000 tys. zł³¹ na jego realizację. W kolejnych wnioskach o dokonanie zmiany Programu w zakresie wysokości budżetu, w tym intensywności dofinansowania poszczególnych form, zmiany te były uzasadniane w przypadku:

- zwiększenia budżetu do 400 000 tys. zł³² - wprowadzeniem w ustawie o odpadach art. 26a oraz rozszerzeniu w Poś katalogu przedsięwzięć, które mogą być finansowane ze środków NFOŚiGW o koszty usunięcia odpadów i gospodarowania nimi w przypadku, o którym mowa w art. 26a ustawy o odpadach. Konsekwencją wprowadzonych zmian było zwiększenie budżetu dla bezzwrotnych form dofinansowania do 200 000 tys. zł, z zastrzeżeniem przeznaczenia kwoty 100 000 tys. zł dla przedsięwzięć realizowanych na podstawie art. 26a ustawy o odpadach,
- wprowadzenia zastrzeżenia³³, że dla wniosków złożonych do 31 grudnia 2019 r. na realizację przedsięwzięć na podstawie art. 26a ustawy o odpadach, które otrzymały pozytywną ocenę formalną intensywność dofinansowania stanowi dwukrotność intensywności³⁴, nie więcej niż 100% - zapewnieniem większych środków na przedsięwzięcia realizowane na podstawie art. 26a ustawy o odpadach, których konieczność realizacji wynikała z zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzi lub środowiska, które muszą być realizowane w trybie pilnym,
- wykreślenia ograniczenia (do 100 000 tys. zł)³⁵ na przedsięwzięcia realizowane na podstawie art. 26a ustawy o odpadach – wnioskowana łączna kwota na realizację przedsięwzięć w trybie art. 26a ustawy o odpadach (160 855,9 tys. zł.) znacznie przewyższała pierwotnie zaplanowaną pulę.

(akta kontroli tom III str. 127-267)

W maju 2022 r. Zarząd NFOŚiGW przyjął projekt zmiany programu UPO³⁶, w którym zaproponowano zwiększenie budżetu dla bezzwrotnej formy dofinansowania o dodatkowe 100 000 tys. zł i w konsekwencji zwiększenie całego budżetu - do 500 000 tys. zł.

(akta kontroli tom III str. 251-267)

W okresie objętym kontrolą Rada Nadzorcza NFOŚiGW nie powołała ze swojego grona Komisji, której celem byłoby sporządzenie opinii lub opracowania stanowiska w sprawach Programu UPO, w tym w zakresie potrzeb finansowych na jego realizację.

(akta kontroli tom II str. 537)

Wpływająca do Funduszu korespondencja od j.s.t., organów administracji rządowej oraz innych podmiotów i instytucji w sprawie finansowania usuwania odpadów niebezpiecznych, dotyczyła w większości zapytań w sprawie możliwości złożenia wniosku o dofinansowanie usunięcia porzuconych odpadów oraz planowanych terminów uruchomienia naborów do programów. Odpowiadając Fundusz informował o zakończonym naborze wniosków do Programu UPO, zaznaczając jednocześnie, że aktualnie dokonuje przeglądu programu i prowadzi rozeznanie zapotrzebowania na wsparcie finansowe następnych przedsięwzięć a ogłoszenie kolejnego naboru wniosków o dofinansowanie planowane jest po zakończeniu prac nad programem.

(akta kontroli tom I str. 131-201)

³¹ W tym dla bezzwrotnych form dofinansowania do 100 000 tys. zł, natomiast dla zwrotnych 200 000 tys. zł.

³² Wniosek Dyrektora Departamentu Ochrony Ziemi do Zarządu NFOŚiGW z 9 września 2019 r.

³³ Wniosek Dyrektora Departamentu Ochrony Ziemi do Zarządu NFOŚiGW z 23 września 2019 r.

³⁴ Wskazanej w Programie UPO w Tabeli nr 1.

³⁵ Wniosek Dyrektora Departamentu Ochrony Ziemi do Zarządu NFOŚiGW z 19 października 2020 r.

³⁶ Uchwałą Zarządu NFOŚiGW Nr B/18/1/2022.

W kwietniu 2022 r. z prośbą do Prezesa NFOŚiGW o pilne rozważenie wznowienia naboru wniosków w ramach Programu UPO i zapewnienie możliwości finansowania wniosków w trybie art. 26a ustawy o odpadach wystąpił Minister Klimatu i Środowiska. Spowodowane to było kierowanymi do Ministerstwa zapytaniami organów samorządowych, dotyczącymi możliwości finansowania usuwania nielegalnie składowanych odpadów.

(akta kontroli tom I str. 202-203)

Prezes NFOŚiGW wyjaśnił, że *Fundusz po otrzymaniu pisma Ministra niezwłocznie przystąpił do zmiany programu polegającej m.in. na wydłużeniu okresu jego wdrażania i okresu kwalifikowalności, a także na korekcie kryteriów wyboru przedsięwzięć, w celu umożliwienia uruchomienia kolejnego naboru wniosków o dofinansowanie. Aktualizacja programu została przyjęta przez Zarząd NFOŚiGW 10 maja 2022 r. i przekazana do zaopiniowania przez Ministra Klimatu i Środowiska, który pismem z 8 czerwca 2022 r. poinformował o braku uwag. Zarząd NFOŚiGW uchwałą z 21 czerwca 2022 r. przyjął zmiany Programu UPO oraz skierował wniosek do Rady Nadzorczej NFOŚiGW. Ustalenie zmiany szczegółowych kryteriów wyboru przedsięwzięć programu będzie przedmiotem obrad Rady Nadzorczej na posiedzeniu w dniu 29 lipca 2022 r. Po uprawomocnieniu się uchwały Rady Nadzorczej przygotowany zostanie i ogłoszony nabór wniosków o dofinansowanie.*

(akta kontroli tom II str. 575- 578)

Do NFOŚiGW wpłynęły również dwa pisma z prośbą o rozważenie zmiany Programu UPO od:

- członka Zarządu Województwa Śląskiego³⁷, w którym proponował dla przedsięwzięć realizowanych na podstawie art. 26a ustawy o odpadach wprowadzenie m.in. możliwości wydatkowania środków oraz kwalifikowalności kosztów do 2026 r., zastosowania do potrzeb obliczenia intensywności dofinansowania w formie dotacji - w przypadku przedsięwzięć realizowanych przez województwo - wskaźnika dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w województwie, tj. wskaźnika „W” w rozumieniu ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz zastosowanie intensywności dofinansowania, stanowiącej dwukrotność intensywności³⁸, także w przypadku jeżeli wniosek złożono po 31 grudnia 2021 r.;
- Spółki Akcyjnej P.R.³⁹ w zakresie m.in.: podziału budżetu na dwie pule (pierwsza na zabezpieczenie porzuconych odpadów, druga na usuwanie, unieszkodliwianie i przetwarzanie porzuconych odpadów), podział płatności na etapie usuwania, unieszkodliwiania i przetwarzania porzuconych odpadów (co najmniej 50% finansowania powinno być wypłacane na rzecz podmiotów wykonujących usługi usuwania porzuconych odpadów dopiero po uzyskaniu efektu ekologicznego polegającego na przetworzeniu lub unieszkodliwieniu odpadów, a nie w 100% po przewiezieniu odpadów do instalacji, gdzie mogą one oczekiwać nawet dwa lata na proces przetworzenia lub unieszkodliwienia) oraz premiowanie czasu uzyskania efektu ekologicznego.

W udzielonych odpowiedziach NFOŚiGW poinformował m.in., że proponowane zmiany w Programie UPO zostaną wzięte pod uwagę przy zmianie oferty finansowej Funduszu. Zdaniem Funduszu tylko skuteczna egzekucja prawa i ukaranie winnych może zagwarantować, że skala zjawiska porzucania odpadów się zmniejszy. Ograniczanie się wyłącznie do wspierania finansowego usuwania skutków nielegalnych działań nie tylko nie rozwiąże problemu, ale może stanowić dodatkową

³⁷ Wpłynęło 13 grudnia 2019 r.

³⁸ Wskazanej w punkcie 7.2.1. Programu UPO.

³⁹ Wpłynęło 29 września 2020 r.

zachętę do ich powielania przez kolejne podmioty. Na przeszkodzie publicznego finansowania usuwania odpadów stoją przepisy dotyczące dopuszczalności pomocy publicznej oraz respektowanie zasady „zanieczyszczający płaci”.

(akta kontroli tom I str. 137-145)

3. NFOŚiGW w celu zapewnienia warunków dofinansowania kosztów usunięcia odpadów niebezpiecznych i gospodarowania nimi, o których mowa w art. 26a ustawy o odpadach, poza zwiększeniem wysokości budżetu na realizację Programu UPO, podjął m.in. następujące działania:

- wydłużył termin na składanie wniosków z 20 grudnia 2019 r. do 18 grudnia 2020 r. oraz okres wydatkowania środków finansowych z 31 grudnia 2021 r. do 31 grudnia 2022 r.,
- zmienił okres kwalifikowalności kosztów z „od 6 listopada 2019 r. do 15 listopada 2021 r.” na „od 6 września 2019 r. do 15 listopada 2022 r.”,
- rozszerzył warunek dofinansowania w formie dotacji o sytuację, gdy ze względu na zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska organ podejmuje działania na podstawie art. 26a ustawy o odpadach,
- umożliwił dla wniosków złożonych do 31 grudnia 2019 r., które otrzymały pozytywną ocenę formalną, zapewnienie intensywności dofinansowania w formie dotacji stanowiącej dwukrotność intensywności wykazanej w Tabeli nr 14⁰ Programu UPO, nie więcej niż 100%,
- rozszerzył szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć – kryteria dostępu, że w przypadku przedsięwzięć realizowanych na podstawie art. 26a ustawy o odpadach wnioskodawca posiada potwierdzenie organów, o których mowa w art. 26a ust. 5 tej ustawy, że odpady które będą usuwane stanowią zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi.

Ponadto Zarząd Funduszu w przyjętym w 2022 r. projekcie zmiany Programu UPO⁴¹, zaproponował wprowadzenie modyfikacji dla przedsięwzięć realizowanych na podstawie art. 26a ustawy o odpadach w zakresie okresu kwalifikowania kosztów przedsięwzięcia dla nowych wniosków⁴² oraz zmiany szczegółowych kryteriów wyboru przedsięwzięć⁴³.

(akta kontroli tom III str. 251-267)

NFOŚiGW zamieszczał na swojej stronie Internetowej informacje o realizowanych programach (OPZ i UPZ), załączając aktualne programy, regulaminy naboru oraz wytyczne w zakresie kosztów kwalifikowanych. Przekazywał także mediom komunikaty prasowe i udzielał im odpowiedzi na pytania związane z programami.

(akta kontroli tom II str. 539-542)

4. W latach 2019-2022 (do 30 czerwca) do NFOŚiGW wpłynęły cztery wnioski o dofinansowanie usunięcia odpadów niebezpiecznych w ramach Cz. 1 Programu OPZ na łączną kwotę dofinansowania 451 295,9 tys. zł. Trzy z nich, na kwotę 390 295,9 tys. zł dotyczyły udzielenia dofinansowania w formie dotacji i zostały

⁴⁰ W tabeli ujęto intensywność dofinansowania w formie dotacji w odniesieniu do kosztów kwalifikowanych. Intensywność uzależniona była od wysokości wskaźnika dochodów podatkowych na 1 mieszkańca w gminie tzw. "wskaźnika G", ustalona dla pięciu grup mogła wynosić do: 10%, 25%, 40%, 60% i 80% kosztów kwalifikowanych.

⁴¹ Uchwałą Zarządu NFOŚiGW Nr B/18/1/2022 z 10 maja 2022 r.

⁴² Dla wniosków złożonych po 1 stycznia 2022 r. koszty będą kwalifikowane od 1 stycznia 2022 r.

⁴³ M.in. zmiana kryterium dostępu nr 13 z „W przypadku przedsięwzięć realizowanych na podstawie art. 26a ustawy o odpadach Wnioskodawca posiada potwierdzenie organów, o których mowa w art. 26a ust. 5 ustawy o odpadach, że odpady które będą usuwane stanowią zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi” na „W przypadku .... Wnioskodawca posiada: opinie, o których mowa w art. 26a ust. 5 ustawy o odpadach, potwierdzające, że odpady, które będą usuwane stanowią zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska; decyzję wydaną na podstawie art. 26a ustawy o odpadach”.

złożone w 2019 r. przez dwie gminy i jeden powiat. Natomiast jeden o pożyczkę w wysokości 61 000 tys. zł złożyła w 2021 r. gmina.

(akta kontroli tom I str. 13-17)

Nabór wniosków do Cz. 1 Programu OPZ odbywał się w trybie ciągłym⁴⁴, a o terminach, sposobie składania i rozpatrywania wniosków informowano w ogłoszeniu o naborze lub regulaminie naboru zamieszczonym na stronie internetowej NFOŚiGW. Nabór wniosków prowadzony był dla dotacji od 1 marca do 20 grudnia 2019 r., a dla pożyczek od 1 marca do 20 grudnia 2019 r. i od 17 sierpnia 2020 r. do 30 czerwca 2021 r.

(akta kontroli tom I str. 18)

Fundusz, od 20 grudnia 2019 r. nie prowadził naboru wniosków o dotacje, a od 30 czerwca 2021 r. – również na pożyczki.

Dyrektor Departamentu Ziemi wyjaśnił m.in., że przyczyną nieogłaszania naboru wniosków na dotacje było wprowadzenie zmian w Programie OPZ *polegających m.in. na usunięciu jednego z rodzajów przedsięwzięć realizowanych w formie dotacji: „usunięcie i unieszkodliwienie niewłaściwie składowanych lub magazynowanych odpadów stanowiących zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku wraz z przeprowadzeniem działań naprawczych lub remediacji powierzchni ziemi w zakresie skutków spowodowanych oddziaływaniem usuwanych odpadów”*. Ten rodzaj przedsięwzięcia został ujęty w Programie UPO. Zmiana była uzasadniona i miała na celu wyeliminowanie dublowania się oferty NFOŚiGW dla tego samego rodzaju przedsięwzięcia w ramach różnych programów priorytetowych. W trakcie wprowadzania zmiany trwał nabór w ramach Programu UPO. Wobec rezygnacji z dotacji w ramach Cz. 1 Programu OPZ nabór w ramach tej formy nie został ogłoszony.

Natomiast w przypadku pożyczek, po zakończeniu naboru wniosków trwającego do 30.06.2021 r., NFOŚiGW dokonał ewaluacji programu i przygotował jego aktualizację celem ogłoszenia kolejnego naboru. W dniu 29 listopada 2021 r. Zarząd NFOŚiGW uchwałą B/48/17/2021 przyjął projekt zmiany Programu OPZ, który został zaopiniowany przez Ministra Kultury i Środowiska oraz zatwierdzony uchwałą Zarządu NFOŚiGW B/13/1/2022 z 29 marca 2022 r. Uchwałą nr 175/22 z dnia 24 czerwca 2022 r. Rada Nadzorcza NFOŚiGW ustaliła zmiany szczegółowych kryteriów wyboru przedsięwzięć. Aktualnie przygotowywane są formularze wniosków o dofinansowanie i regulamin naboru wniosków. Ogłoszenie naboru planowane jest pod koniec III kwartału 2022 r.

(akta kontroli tom II str. 543-662)

W ramach Programu UPO, w latach objętych kontrolą, wpłynęło 27 wniosków o dofinansowanie usunięcia odpadów niebezpiecznych na łączną kwotę 196 937,1 tys. zł, z tego:

- w 2019 r. - 13 wniosków w kwocie ogółem 160 115,4 tys. zł złożyły j.s.t. (11 wniosków⁴⁵ o dotację na łączną kwotę 155 233,5 tys. zł oraz dwa wnioski⁴⁶ o pożyczkę w łącznej wysokości 4881,9 tys. zł),
- w 2020 r. - 14 wniosków w łącznej wysokości 36 821,7 tys. zł złożonych przez: osiem j.s.t.⁴⁷ o dotację w kwocie 8473,8 tys. zł, osobę fizyczną o dotację w wysokości 8000 tys. zł oraz Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska

⁴⁴ Prowadzony jest do wyczerpania puli zaplanowanych środków lub upływu określonego w regulaminie naboru lub w ogłoszeniu o naborze terminu składania wniosków.

⁴⁵ 10 wniosków złożyły gminy (142 430,9 tys. zł), natomiast jeden wniosek powiat (12 802,7 tys. zł).

⁴⁶ Jeden wniosek gminy (1490,4 tys. zł) i jeden powiatu (3391,5 tys. zł).

⁴⁷ Wszystkie wnioski złożyły gminy.

w Katowicach⁴⁸, która złożyła pięć wniosków o dofinansowanie w formie przekazania środków w łącznej wysokości 20 347,9 tys. zł.

Zgodnie z Programem UPO nabór wniosków miał odbywać się w trybie ciągłym, a o terminach, sposobie składania i rozpatrywania wniosków informowano w ogłoszeniu o naborze lub regulaminie naboru zamieszczonym na stronie internetowej NFOŚiGW. Nabór wniosków prowadzony był od 8 lipca 2019 r. do 18 grudnia 2020 r.⁴⁹ dla form bezzwrotnych (dotacji i przekazania środków) oraz od 25 września do 18 grudnia 2020 r.⁵⁰ dla dotacji na realizację przedsięwzięć na podstawie art. 26a ustawy o odpadach.

(akta kontroli tom I str. 7-13)

Fundusz, od 18 grudnia 2020 r. do 30 czerwca 2022 r., nie ogłaszał naboru wniosków do Programu UPO.

Prezes NFOŚiGW wyjaśnił m.in., że *Fundusz nie jest prawnie zobligowany do finansowania usuwania porzuconych odpadów. Oferowane dofinansowanie powinno mieścić się w możliwościach finansowych Funduszu jak też przynosić zagregowany korzystny rezultat, w szczególności nie wspierać tzw. szarej strefy i nie powodować pośrednio zjawisk patologicznych.*

Po zakończeniu 18 grudnia 2020 r. naboru wniosków w ramach Programu UPO została podjęta w NFOŚiGW analiza adekwatności wsparcia celem optymalizacji dofinansowania z uwzględnieniem skali potrzeb, możliwości finansowych Funduszu oraz oddziaływania interwencji. W efekcie sporządzono informację w sprawie uwarunkowań dofinansowania usuwania porzuconych odpadów, przyjętą przez Zarząd w styczniu 2021 r., którą przekazano do Ministra Klimatu i Środowiska celem uzyskania rekomendacji resortowych dla dalszego finansowania przedsięwzięć w tym zakresie. NFOŚiGW wskazał, iż rozważenie zmiany oferty możliwe byłoby w przypadkach: zawężenia rekomendacji Ministra Klimatu i Środowiska w oparciu o zbiektywizowaną opinię GIOŚ wyłącznie do przypadków wymagających natychmiastowej interwencji oraz wypracowania efektywnych rozwiązań prawnych i organizacyjnych umożliwiających likwidację „bomb ekologicznych”.

Ponadto Fundusz przekazał do Ministra Klimatu i Środowiska przyjętą 16 sierpnia 2021 r. przez Zarząd NFOŚiGW informację w sprawie możliwości dofinansowania usuwania porzuconych odpadów, w której zwrócił uwagę na pilną potrzebę wprowadzenia efektywnych rozwiązań, w tym określenia adekwatnego zakresu uczestnictwa NFOŚiGW:

- podstawowe znaczenie ma stworzenie możliwości legalnego gospodarowania odpadami poprzez wybudowanie nowych spalarni odpadów niebezpiecznych i spalarni frakcji energetycznej pochodzącej z odpadów komunalnych,*
- *niezbędne jest stworzenie wystarczających możliwości finansowych dla usunięcia odpadów stwarzających realne i bezpośrednie zagrożenie w zakresie odpowiadającym możliwościom finansowym tak właściwych samorządów jak i wspierającego NFOŚiGW. Tryb art. 26a w niewystarczający sposób wyodrębnia takie przypadki [...],*
- *wobec realnych potrzeb w zakresie zoptymalizowania systemu gospodarki odpadami oraz skali potrzeb w zakresie usuwania porzuconych odpadów, do których nieadekwatne są środki dostępne w ramach zobowiązania wieloletniego - gospodarowanie odpadami, zasadnym jest zwiększenie stanu zobowiązania „odpadowego” przy jednoczesnym ekwiwalentnym zmniejszeniu stanu innych zobowiązań wieloletnich.*

Wobec braku rekomendacji w zakresie uwarunkowań dla dalszego finansowania

⁴⁸ Dalej: RDOŚ w Katowicach.

⁴⁹ Lub do wyczerpania alokacji środków.

⁵⁰ Lub do wyczerpania alokacji środków.

przedsięwzięć dotyczących usuwania porzuconych odpadów nie uruchomiono naboru wniosków w 2021 r.

(akta kontroli tom II str. 575-578)

5. NFOŚiGW, z 31 wniosków o dofinansowanie złożonych w latach 2019-2021, negatywnie rozpatrzył 14 na łączną kwotę 419 773 tys. zł na usunięcie 451 826,7 Mg odpadów. Wnioski te złożyło: osiem j.s.t.⁵¹, jedna osoba fizyczna⁵² i RDOŚ w Katowicach⁵³. Całkowity koszt usunięcia odpadów - wg wniosków - wyniósł 518 138 tys. zł.

Zgodnie z założeniami programów priorytetowych OPZ i UPO wnioski o dofinansowanie oceniane były pod względem kryteriów dostępu, kryteriów jakościowych punktowych oraz kryteriów jakościowych dopuszczających, które zatwierdziła Rada Nadzorcza NFOŚiGW.

Przyczyną odrzucenia trzech wniosków złożonych o dofinansowanie z Programu OPZ było niespełnienie: kryterium dostępu „*Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania jest zgodna z programem priorytetowym*”⁵⁴ oraz niespełnienie kryterium jakościowego punktowego⁵⁵.

Wnioski o dofinansowanie przedsięwzięć z Programu UPO, które rozpatrzono negatywnie, nie spełniały kryteriów dostępu, np.:

- pięć wniosków RDOŚ w Katowicach o dofinansowanie przedsięwzięć (w formie przekazania środków) w kwocie ogółem 20 347,9 tys. zł na usunięcie 33 875 Mg odpadów niebezpiecznych, nie spełniało kryterium dostępu „*Wnioskodawca posiada tytuł prawny do nieruchomości, na których realizowane będzie przedsięwzięcie*”, ponieważ w przypadku przedsięwzięć realizowanych na podstawie art. 26a ustawy o odpadach, dokumentem potwierdzającym tytuł prawny do nieruchomości była decyzja wydana na podstawie art. 26a tej ustawy. Do wniosków decyzje takie nie zostały załączone,
- wniosek osoby fizycznej o dofinansowanie w kwocie 8000 tys. zł na usunięcie 2000 Mg odpadów niebezpiecznych, nie spełniał kryterium dostępu „*Wnioskodawca mieści się w katalogi beneficjentów określonym w programie priorytetowym*”,
- wniosek Gminy Dąbie o dofinansowanie w kwocie 477,7 tys. zł na usunięcie 536,65 Mg odpadów, nie spełniał kryterium dostępu „*Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym*”, ponieważ z załączonych dokumentów nie wynikało, że zgromadzone odpady są odpadami niebezpiecznymi.

(akta kontroli tom I str. 19-20, 76)

NFOŚiGW pozytywnie rozpatrzył 17 wniosków⁵⁶ o dofinansowanie przedsięwzięć w kwocie 225 614,7 tys. zł na usunięcie łącznie 86 610,64 Mg odpadów niebezpiecznych. Całkowity koszt usunięcia tych odpadów wyniósł 332 803,1 tys. zł.

⁵¹ Jeden powiat o dofinansowanie w kwocie 4128 tys. zł na usunięcie 1200 Mg oraz siedem gmin o dofinansowanie w wysokości 387 297,1 tys. zł na usunięcie 414 751,73 Mg odpadów niebezpiecznych.

⁵² O dofinansowanie w wysokości 8000 tys. zł na usunięcie 2000 Mg odpadów niebezpiecznych.

⁵³ Złożył pięć wniosków o dofinansowanie w kwocie 20 347,9 tys. zł na usunięcie 33 875 Mg odpadów niebezpiecznych.

⁵⁴ Wniosek Gminy Bytom o dofinansowanie w kwocie 386 094,5 tys. zł na usunięcie 412 811 MG odpadów niebezpiecznych nie spełniał tego kryterium z powodu realizowania przedsięwzięcia na terenie, który nie był własnością Skarbu Państwa lub j.s.t. Wniosek Powiatu Mogilno o dofinansowanie w wysokości 4128 tys. zł (w formie dotacji) na usunięcie 1200 Mg odpadów niebezpiecznych nie spełniał kryterium z powodu możliwości dofinansowania przedsięwzięć w trybie wykonania zastępczego jedynie w formie pożyczki

⁵⁵ Wniosek Gminy Kłodzko o dofinansowanie w wysokości 75,8 tys. zł na usunięcie 145 Mg odpadów. Negatywnie oceniono zasadność realizacji przedsięwzięcia pod względem oceny planowanego efektu ekologicznego, ponieważ odpady były w większości odpadami komunalnymi nieposiadającymi właściwości niebezpiecznych.

⁵⁶ W tym dwa wnioski z 2018 r. złożone w ramach Programu OPZ.

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych (tj. 8 lipca 2022 r.) dwie gminy (Rybno⁵⁷ i Gliwice⁵⁸) nie podpisały umów z Funduszem.

(akta kontroli tom I str. 19-20,123-125)

W udzielonej NIK informacji Wójt Gminy Rybno podał, że powodem niepodpisania umowy był brak zabezpieczenia środków finansowych na realizację całości zadania, a zobowiązanie takie zostało zawarte w umowie. Poinformował również, że Gmina nie została wyposażona przez ustawodawcę w instrumenty prawne i finansowe do realizacji nałożonego na nią obowiązku wynikającego z ustawy o odpadach. Z kolei Prezydent Gliwic stwierdził, że powodem niepodpisania umowy dofinansowanie były wątpliwości prawne, co do sposobu finansowania zadania⁵⁹.

(akta kontroli tom I str. 19-75, tom II str. 519-530)

Analiza procesu rozpatrywania wniosków, które uzyskały pozytywną ocenę wykazała, że, poza jednym przypadkiem (dotyczącym Miasta Siemianowice Śląskie) okres czasu, jaki upłynął od zarejestrowania wniosku beneficjenta o dofinansowanie do dnia podjęcia przez Zarząd NFOŚiGW decyzji o udzieleniu dofinansowania wynosił od 71 do 279 dni roboczych (szczegółowy opis w sekcji stwierdzone nieprawidłowości).

(akta kontroli tom I str. 118)

W okresie objętym kontrolą NFOŚiGW zawarł z beneficjentami umowy na usunięcie 83 189,64 Mg odpadów niebezpiecznych (w łącznej kwocie dofinansowania do 217 913,6 tys. zł), z tego trzy umowy w ramach Programu OPZ na dofinansowanie usunięcia 58 410 Mg odpadów niebezpiecznych (do kwoty 67 897,7 tys. zł) oraz 13 umów w ramach Programu UPO na usunięcia 24 779,64 Mg odpadów niebezpiecznych (w kwocie do 150 015,9 tys. zł).

Po zmianach warunków umów na podstawie zawartych aneksów (wg stanu na 30 czerwca 2022 r.) kwota dofinansowania przedsięwzięć została zwiększona do 226 700,4 tys. zł, a ilość odpadów do usunięcia zmniejszyła się do 81 702,07 Mg.

W latach 2019-2020 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych) nie stwierdzono przypadków wypowiedzenia umów na dofinansowanie usunięcia odpadów niebezpiecznych.

(akta kontroli tom I str. 123-125)

6. W zawartych z beneficjentami umowach o udzielenie dofinansowania (w formie dotacji lub pożyczki) na usunięcie odpadów niebezpiecznych określono m.in. zasady udostępniania środków finansowych, w tym zasady ich przekazywania; przewidywany całkowity koszt realizacji przedsięwzięcia, w tym kwotę dofinansowania; terminy zakończenia realizacji przedsięwzięcia oraz osiągnięcia efektu rzeczowego

⁵⁷ Wniosek o dofinansowanie w kwocie 6051,2 tys. zł na usunięcie 1921 Mg odpadów niebezpiecznych. Całkowity koszt przedsięwzięcia wynosił 10 085,3 tys. zł. Rada Nadzorcza Funduszu, Uchwałą 189/21 z 30 lipca 2021 r. zatwierdziła wniosek Zarządu o dofinansowanie przedsięwzięcia dotacją do kwoty 6051,2 tys. zł.

⁵⁸ Wniosek o dofinansowanie w kwocie 1650 tys. zł na usunięcie 1500 Mg odpadów. Całkowity koszt przedsięwzięcia został ustalony na 16 500 tys. zł. W dniu 13 lipca 2021 r. Zarząd NFOŚiGW postanowił udzielić dofinansowania w formie dotacji do kwoty 1650 tys. zł.

⁵⁹ Prezydent Miasta Gliwice wnioskiem z 19 listopada 2021 r. wystąpił do Naczelnego Sądu Administracyjnego o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego oraz wniósł o wskazanie Wojewody Śląskiego, jako organu właściwego do sfinansowania kosztów realizacji tego zadania. We wniosku skierowanym do NSA Prezydent Miasta Gliwice podniósł, że wydana przez Niego decyzja (z 19 kwietnia 2021 r. w celu niezwłocznego usunięcia odpadów na podstawie art. 26a ustawy o odpadach) dotyczy usunięcia odpadów niebędących odpadami komunalnymi, w związku z czym finansowanie jej wykonania nie stanowi zadania własnego Miasta Gliwice. Koszty związane ze sfinansowaniem wykonania decyzji, będącej zadaniem z zakresu administracji rządowej powinien ponieść Skarb Państwa. Do 30 czerwca 2022 r. Prezydent Miasta Gliwice nie otrzymał pisemnego rozstrzygnięcia NSA w przedmiotowej sprawie. Wobec powyższego procedura dotycząca podpisania umowy z NFOŚiGW została wstrzymana.

i ekologicznego. Zgodnie z postanowieniami umów NFOŚiGW uprawniony był w każdym czasie do żądania od beneficjentów przedstawienia informacji i dokumentów dotyczących realizacji zadania oraz żądania udostępnienia miejsca jego realizacji w celu dokonania oględzin i przeprowadzenia kontroli. Umowy zawierały także postanowienia o zabezpieczeniu roszczeń na wypadek ich naruszenia.

W zawartych umowach beneficjenci zobowiązani zostali m.in. do dochodzenia należności od zobowiązanego, a uzyskane z tego tytułu środki przekazać na konto NFOŚiGW (do wysokości zobowiązań wobec Funduszu) w terminie 14 dni od wpływu środków na konto jednostki samorządu terytorialnego. Środki odzyskane od zobowiązanego należało w pierwszej kolejności przeznaczyć na zaspokojenie zobowiązań wobec NFOŚiGW. W latach 2019-2022 (do 7 lipca) beneficjenci zawartych umów nie przekazali środków finansowych z tytułu dochodzenia należności od zobowiązanego.

(akta kontroli tom I str. 241-265, 358-389, 512-542, tom II str. 56-89, 195-223, 445-472, 531-532)

Skontrolowano realizację sześciu umów o dofinansowanie usunięcia odpadów niebezpiecznych w zakresie rozliczenia otrzymanych środków finansowych:

Umowa z Gminą Siemianowice Śląskie z 3 października 2019 r. o dofinansowanie w kwocie do 23 016 tys. zł (w formie dotacji) usunięcia 3000 Mg odpadów niebezpiecznych, z terminem zakończenia zadania oraz osiągnięcia efektu rzeczowego i ekologicznego do 31 maja 2020 r. Według rozliczenia końcowego (które wpłynęło do Funduszu 16 kwietnia 2020 r.) unieszkodliwiono 1317,581 Mg⁶⁰ odpadów niebezpiecznych w kwocie 8875,7 tys. zł. Decyzję⁶¹ w sprawie akceptacji niez uzyskania pełnego efektu ekologicznego i rzeczowego powyżej 5% oraz akceptację zmniejszenia kosztu całkowitego, kwalifikowanego oraz dofinansowania dla umowy dotacji podjęli, działając łącznie w granicach swojego upoważnienia, Dyrektor Departamentu Ziemi oraz Dyrektor Departamentu Planowania i Sprawozdawczości. Przedsięwzięcie było objęte kontrolą Funduszu w zakresie m.in. zgodności rzeczowego stanu zaawansowania zadania z warunkami umowy oraz kwalifikacji wydatków w zakresie poprawności sporządzania dokumentów załączonych do rozliczenia. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli I str. 205-319)

Umowa z Gminą Borkowice z 7 października 2020 r. o dofinansowanie w kwocie do 8100 tys. zł (w formie dotacji) usunięcia 1500 Mg odpadów niebezpiecznych, z terminem zakończenia zadania, osiągnięcia efektu rzeczowego i ekologicznego do 15 listopada 2021 r. Termin ten zmieniono aneksem z 11 maja 2021 r. na 30 czerwca 2022 r. NFOŚiGW wypłacił Gminie do końca 2021 r., na podstawie złożonych trzech wniosków o płatność, dotację w wysokości 5707,7 tys. zł za zutylizowanie 574,45 Mg odpadów niebezpiecznych. W 2022 r. Fundusz przeprowadził kontrolę ex-post postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przedsięwzięcia realizowanego w ramach umowy. Nie stwierdzono naruszenia przepisów, w tym takich, które należałoby traktować, jako rodzące skutki finansowe oraz powodujące uznanie poniesionych wydatków za niekwalifikowalne.

(akta kontroli tom II str. 320-457)

⁶⁰ Rzeczywista masa odpadów, z uwagi na występujące partie pojemników odpadów częściowo wypełnionych, ustalona ostatecznie na podstawie dowodów ważenia.

⁶¹ Nr R/1106/2020 z 19 czerwca 2020 r. na podstawie wniosku Gminy o zmianę warunków umowy z 6 kwietnia 2020 r.

Umowa z Miastem Poznań⁶² z 22 października 2021 r. o dofinansowanie w wysokości 61 000 tys. zł (w formie pożyczki) przedsięwzięcia polegającego na usunięciu 44 350 Mg odpadów niebezpiecznych, z terminem zakończenia realizacji zadania

i osiągnięcia efektu rzeczowego na 31 grudnia 2021 r. oraz osiągnięcia efektu ekologicznego na 31 grudnia 2022 r. Pożyczka udzielona została na okres od 1 października 2021 r. do 30 września 2033 r., z karencją w spłacie kapitału do 30 marca 2022 r. Miasto Poznań⁶³ wystąpiło do Funduszu o zmianę terminu na złożenie dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektu rzeczowego na 31 maja 2022 r. oraz złożenie wniosku o płatność końcową do 30 czerwca 2022 r. Zmiany te zostały wprowadzone do umowy aneksem z 9 czerwca 2022 r.⁶⁴ Dokumenty potwierdzające osiągnięcie efektu rzeczowego zostały złożone do Funduszu 25 maja 2022 r. Wg stanu na 30 czerwca 2022 r. Miastu wypłacono dwie raty pożyczki

w łącznej kwocie 57 950 tys. zł. Spłaty rat oraz odsetek od udzielonej pożyczki beneficjent regulował terminowo.

(akta kontroli tom II str. 458-585)

Umowa z Powiatem Zgierskim z 25 września 2020 r. o dofinansowanie (w formie pożyczki) do 3391,5 tys. zł przedsięwzięcia polegającego na usunięciu 2013 Mg odpadów niebezpiecznych, z terminem zakończenia zadania oraz osiągnięcia efektu rzeczowego i ekologicznego do 31 stycznia 2021 r. Pożyczka udzielona na okres od 1 października 2020 r. do 20 grudnia 2029 r., z karencją w spłacie kapitału do 19 grudnia 2021 r. Po wprowadzeniu aneksami zmian do umowy zmieniono m.in. termin zakończenia zadania, osiągnięcia efektu rzeczowego i ekologicznego na 31 marca 2021 r., zmniejszono ilość odpadów do usunięcia na 1193,45 Mg⁶⁵ oraz zmniejszono dofinansowanie pożyczką do 2 10,7 tys. zł. Powiat Zgierski w terminie spłacał raty pożyczki oraz odsetki.

(akta kontroli tom II str. 1-157)

Umowa z Gminą Niemodlin z 17 sierpnia 2020 r. o dofinansowanie w kwocie do 9120 tys. zł (w formie dotacji) usunięcia 1900 Mg odpadów niebezpiecznych, z terminem zakończeniem zadania i osiągnięcia efektu rzeczowego do 31 października 2021 r. oraz osiągnięcia efektu ekologicznego do 30 listopada 2021 r. Warunki umowy zmienione aneksami m.in. w zakresie: harmonogramu wypłat dotacji, terminu zakończenia zadania (30 września 2022 r.), terminu osiągnięcia efektu rzeczowego i ekologicznego (odpowiednio: 19 i 31 sierpnia 2022 r.), zmniejszenia ilości odpadów do usunięcia na 1750 Mg. Do 7 lipca 2022 r. Gminie wypłacono dotację w pełnej wysokości (9120 tys. zł). Z ostatniego wniosku o płatność (złożonego 6 czerwca 2022 r.) wynika, że unieszkodliwiono odpady ogółem o masie 1683 Mg, które zostały wywiezione na 1792 paletach w 77 transportach. Fundusz w 2021 r. przeprowadził kontrolę w zakresie m.in. zgodności rzeczowego stanu zaawansowania zadania

z warunkami umowy oraz kwalifikacji wydatków w zakresie poprawności sporządzania dokumentów załączonych do rozliczenia. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli tom II str. 158-383)

---

⁶² Z dnia 22 października 2021 r.

⁶³ Pismem z 18 lutego 2022 r.

⁶⁴ Decyzja Dyrektora Departamentu Ochrony Ziemi z 24 maja 2022 r. akceptująca zmianę harmonogramu wypłat oraz terminu potwierdzenia osiągnięcia efektu rzeczowego na do 31 maja 2022 r.

⁶⁵ Ilość odpadów okazała się mniejsza niż zakładana na etapie podpisywania umowy z wykonawcą na ich unieszkodliwienie.

Umowa z Miastem Toruń z 4 czerwca 2020 r. o dofinansowanie zadania w wysokości 1490,4 tys. zł (w formie pożyczki) polegającego na usunięciu 300 Mg odpadów niebezpiecznych, z terminem zakończenia realizacji zadania, osiągnięcia efektu rzeczowego oraz ekologicznego na 30 kwietnia 2020 r. Termin na złożenie dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektu rzeczowego i ekologicznego ustalono na 31 maja 2020 r. Pożyczka udzielona na okres od 1 kwietnia 2020 r. do 20 grudnia 2031 r., z karencją w spłacie kapitału do 19 grudnia 2020 r. Realizacja zadania została zakończona. Usunięte odpady o masie 300 Mg dofinansowano pożyczką w wysokości 1490,4 tys. zł. Wg stanu na 6 lipca 2022 r. pożyczka została wypłacona Miastu Toruń w dwóch ratach (1490,4 tys. zł.). Spłaty rat oraz odsetek od udzielonej pożyczki beneficjent regulował terminowo.

(akta kontroli tom II str. 384-518)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Nie zachowano ustalonych w procedurach wewnętrznych terminów rozpatrywania wniosków, tj. czasu liczonego od dnia zarejestrowania wniosku do podjęcia przez Zarząd Funduszu uchwały (decyzji) o przyznaniu dofinansowania.

Według poszczególnych etapów rozpatrywania wniosku, zawartych w regulaminach naboru wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć z NFOŚiGW w ramach Programu OPZ oraz Programu UPO⁶⁶, czas na rozpatrzenie wniosku w ww. zakresie nie powinien trwać dłużej niż 90 dni⁶⁷.

Kontrola procedowania wniosków, które zakończyły się pozytywną decyzją Zarządu o dofinansowaniu przedsięwzięć (16 wniosków) wykazała, że w 13 przypadkach czas ten znacząco został przekroczony i wynosił od 128 do 279 dni roboczych.

(akta kontroli tom I str. 118, tom III str. 269-282)

Dyrektor Departamentu Ziemi odnosząc się do kwestii długiego czasu procedowania wniosków wyjaśnił m.in., że *terminy poszczególnych etapów oceny wniosku o dofinansowanie wskazane w Podręczniku procedur dofinansowania przedsięwzięcia ze środków NFOŚiGW lub w regulaminach poszczególnych naborów mają charakter instrukcyjny stanowiąc punkt odniesienia przy monitorowaniu procesu oceny nie są zaś zobowiązaniem pracownika, komórki organizacyjnej, czy też całego NFOŚiGW. Terminy te odnoszą się do uśrednionych sytuacji standardowych pod względem obciążeń pracownika, poziomu skomplikowania wniosków, czy też warunków wykonywania przez pracownika czynności związanych z oceną.*

Jednoczesna realizacja przez pracowników Departamentu Ziemi różnych zadań (w tym ocena wniosków, zawieranie umów i realizacja wypłat z różnych programów

⁶⁶ Na poszczególne etapy rozpatrywania wniosku przypadała następująca liczba dni roboczych: rejestracja (3 dni od daty wpływu wniosku), ocena wg kryteriów dostępu (do 3 dni od daty rejestracji wniosku), uzupełnienie przez wnioskodawcę brakujących informacji lub dokumentów (do 5 dni od daty otrzymania wezwania przez wnioskodawcę), ponowna ocena wniosku przez wg kryteriów dostępu (do 3 dni od daty rejestracji skorygowanego wniosku), ocena wg kryteriów jakościowych (do 17 dni od daty zakończenia oceny wg kryteriów dostępu), uzupełnienie przez wnioskodawcę brakujących informacji lub dokumentów wymaganych na etapie oceny wg kryteriów jakościowych (do 7 dni od daty otrzymania wezwania przez wnioskodawcę), negocjacje warunków umowy (do 20 dni od daty zakończenia oceny wg kryteriów jakościowych), uchwała o dofinansowaniu przedsięwzięcia (do 13 dni, gdy kwota dofinansowania nie przekracza równowartości 500 tys. zł/1000 tys. euro) lub (do 43 dni, gdy kwota dofinansowania przekracza równowartość 500 tys. zł/1000 tys. euro – termin wydłużony z uwagi na konieczność zatwierdzenia wniosku przez Radę Nadzorczą); przygotowanie i podpisanie umowy (do 16 lub 46 dni - dla przedsięwzięć wymagających zatwierdzenia wniosku Zarządu przez radę Nadzorczą – od daty wejścia w życie uchwały Zarządu o dofinansowanie).

⁶⁷ Wyliczenie własne NIK, w którym uwzględniono dni na wysłanie wezwania do wnioskodawcy o uzupełnienie wniosku na etapie oceny wg kryteriów dostępu i wg kryteriów jakościowych.

obsługiwanych przez Departament), skutkuje koniecznością dokonywania wśród nich priorytetyzacji, co może powodować w przypadku kumulacji innych obowiązków przekroczenia terminów instrukcyjnych.

W okresie objętym kontrolą, w szczególności w czasie oceny wniosków złożonych w ramach Programu UPO obciążenie pracowników Departamentu Ziemi było ponadstandardowe, a warunki pracy zdeterminowane czynnikami zewnętrznymi nie pozwalały na w pełni efektywne wykonywanie przez pracowników czynności związanych z oceną wniosków. Jako podstawowe wymienić można następujące okoliczności, które nie były uwzględniane w kontekście zalecanych w Podręczniku terminów m.in.: napływ dużej liczby wniosków w grudniu 2019 r. w ramach programów priorytetowych obsługiwanych przez Departament Ziemi (1260); brak zautomatyzowania procesu przydziału koordynatorom wniosków do oceny w systemach informatycznych; powierzenie oceny formalnej wniosków departamentom odpowiedzialnym za dany program priorytetowy ze względu na znaczne obciążenie Wydziału Oceny Formalnej Wniosków; szeroki zakres merytoryczny wniosków powodujący zróżnicowany poziom trudności i pracochłonności ich oceny, który w niektórych przypadkach jest nieadekwatny do uśrednionych terminów instrukcyjnych w „Podręczniku”; dłuższy od wskazanego w „Podręczniku” czas prowadzenia negocjacji, w szczególności ze względu na konieczność przedstawiania przez wnioskodawców dodatkowych informacji i dokumentów związanych z zapewnieniem środków na pokrycie wkładu własnego; przygotowywanie kopii i skanów dokumentów oraz wyjaśnień na potrzeby różnych kontroli i audytów; zaangażowanie koordynatorów w prace horyzontalne, w tym: koordynowanie programów priorytetowych, opiniowanie ustaw, udział w zespołach roboczych, odpowiedzi na zapytania mailowe i pisemne.

Nie bez znaczenia na długość oceny wniosków miał czas opiniowania złożonych wniosków przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska (np. 7 miesięcy w przypadku wniosku Borkowic). Zgodnie z zapisami ww. programu w przypadku przedsięwzięć realizowanych na podstawie art. 26a ustawy o odpadach, pozytywna ocena wniosku, zależna była od pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw środowiska.

Na proces oceny wniosków i zawierania umów wpłynął trwający od marca 2020 r. stan zagrożenia epidemicznego i stan epidemii spowodowany COVID-19. Wymuszony powyższą sytuacją system pracy zdalnej jest mniej efektywny niż tradycyjny, do którego dostosowane są wszystkie procedury i systemy funkcjonujące w NFOŚiGW. Wydłużenie czasu oceny wniosków spowodowane było m.in. przez niedopuszczalność wynoszenia dokumentów z siedziby NFOŚiGW przy jednoczesnym braku dostępnej w systemach informatycznych zdigitalizowanej wersji kompletnych wniosków o dofinansowanie jak i brak wdrożenia adekwatnych rozwiązań technicznych i proceduralnych. Ze względu na zaistniałą trudną sytuację epidemiologiczną w kraju wnioskodawcy zgłaszali problemy z dochowaniem terminu i formy złożenia uzupełnień wniosków. W związku z powyższym Zarząd NFOŚiGW podjął decyzję o umożliwieniu zaakceptowania uzupełnień do wniosków o dofinansowanie do 40 dni po upływie terminu wskazanego w piśmie do wnioskodawcy w sprawie uzupełnienia wniosku oraz w formie odmiennej od wskazanej w regulaminie naboru - pisemnie lub za pośrednictwem nośników elektronicznych.

(akta kontroli tom II str. 543-544)

NIK zauważa, że wydłużająca się procedura rozpatrywania wniosków istotnie wpływa na dalsze działania wnioskodawców, zmierzające do usunięcia odpadów niebezpiecznych z miejsc nieprzeznaczonych do ich deponowania. Dopiero po zapewnieniu finansowania przedsięwzięcia możliwe jest przeprowadzenie przez beneficjentów postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w wyniku

którego wybrany zostanie wykonawca usunięcia odpadów zagrażających życiu lub zdrowiu ludzi.

OCENA CZĄSTKOWA

NFOŚiGW, w ramach prowadzonych naborów, zapewnił j.s.t. możliwość ubiegania się o finansowe wsparcie usunięcia odpadów niebezpiecznych z dwóch priorytetowych programów. Finansując zadania w tym zakresie działał zgodnie z obowiązującymi procedurami. Nie przestrzegano jednak przyjętych w regulaminach programów terminów rozpatrywania wniosków o udzielenie dofinansowania na usunięcie odpadów niebezpiecznych.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o rozpatrywanie wniosków o udzielenie dofinansowania w terminach zgodnych z obowiązującymi regulaminami naborów.

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 29 lipca 2022 r.

Kontroler

Barbara Koszałka
Doradca ekonomiczny

p.o. Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Szempruch

.....
Podpis

.....
Podpis

Na podstawie z art. 35c ust. 1 i 2 ustawy o NIK w tekście wystąpienia pokontrolnego z dnia 29 lipca 2022 r. nr 410.008.01.2022, dokonano sprostowania oczywistych omyłek pisarskich w następujący sposób:

1)w części I. Dane identyfikacyjne na str. 2 wystąpienia pokontrolnego w akapicie drugim od góry w wierszu ósmym tekst „Kazimierz Kujda – p.o. Prezes Zarządu od 18 grudnia 2015 r. do 12 lutego 2019 r.” zastąpiono tekstem „Kazimierz Kujda – Prezes Zarządu od 18 grudnia 2015 r. do 12 lutego 2019 r.”

2)w części II. Ocena ogólna kontrolowanej działalności:

–na str. 2 wystąpienia pokontrolnego w akapicie pierwszym w wierszu czwartym i piątym tekst „regionalne dyrekcje ochrony środowiska i gospodarki wodnej” zastąpiono tekstem „regionalne dyrekcje ochrony środowiska”,

–na str. 3 wystąpienia pokontrolnego w wierszu dziesiątym od góry tekst „Fundusz od 30 czerwca 2021 r. wstrzymał nabór wniosków na pomoc w formie pożyczki” zastąpiono tekstem „Fundusz po 30 czerwca 2021 r. nie ogłaszał naboru wniosków na pomoc w formie pożyczki”.

3)w części III. Opis ustalonego stanu faktycznego:

–na str. 5 wystąpienia pokontrolnego w przypisie 25 tekst „Nabór wniosków prowadzony od 8 lipca 2019 r. do 18 grudnia 2020 r. lub do wyczerpania alokacji środków” zastąpiono tekstem „Nabór wniosków prowadzony od 25 września 2019 r. do 18 grudnia 2020 r. lub do wyczerpania alokacji środków”,

–na str. 5 wystąpienia pokontrolnego w ostatnim akapicie w wierszu ósmym tekst „Kolejna zmiana²⁸ przewidywała dofinansowanie” zastąpiono tekstem „Kolejna zmiana również przewidywała dofinansowanie”,

–na str. 10 wystąpienia pokontrolnego w treści przytoczonych wyjaśnień Dyrektora Departamentu Ziemi w wierszu 18 tekst „zaopiniowany przez Ministra Kultury i Środowiska” zastąpiono tekstem „zaopiniowany przez Ministra Klimatu i Środowiska”,

–na str. 11 wystąpienia pokontrolnego w wierszach od szóstego do dziewiątego tekst „Nabór wniosków prowadzony był od 8 lipca 2019 r. do 18 grudnia 2020 r.⁴⁹ dla form bezzwrotnych (dotacji i przekazania środków) oraz od 25 września do 18 grudnia 2020 r.⁵⁰ dla dotacji na realizację przedsięwzięć na postawie art. 26a ustawy o odpadach” zastąpiono tekstem "Nabór wniosków prowadzony był od 8 lipca 2019 r. do 18 grudnia 2020 r.⁴⁹ dla dotacji i pożyczek oraz od 25 września 2019 r. do 18 grudnia 2020 r.⁵⁰ również na realizację przedsięwzięć na postawie art. 26a ustawy o odpadach (dotacje, pożyczki, przekazanie środków)".

Informuję jednocześnie, że do sprostowanego wystąpienia pokontrolnego nie przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń.

Lublin, dnia 6 września 2022 r.

Kontroler
Barbara Koszałka
Doradca ekonomiczny

p.o. Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Szempruch

.....
Podpis

.....
Podpis